

Nazwa przedmiotu: WYBRANE ASPEKTY INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

Kod przedmiotu:	Rok: I 2012/2013	Semestr: letni	Ilość godzin 30	Typ zajęć: do wyboru	ECTS 8
Forma zajęć: seminarium	Język: polski	Zaliczenie: 1. Praca pisemna 2. Test końcowy 3. Aktywność na zajęciach	Prowadzący: dr hab. Radosław Bania		
Liczba miejsc:	Wymagania/preferencje wymagane przy przyjmowaniu: Ogólna humanistyczna wiedza na poziomie studiów magisterskich Znajomość języka obcego				
Ogólny opis przedmiotu: Wykład dotyczy wybranego aspektu integracji europejskiej, jakim jest rosnąca zdolność UE do oddziaływania na swoje środowisko zewnętrzne, nie tylko w wymiarze gospodarczym, ale również politycznym i w zakresie bezpieczeństwa. Problematyka wykładu będzie się koncentrowała na relacjach UE z jej bezpośrednim otoczeniem. Relacje te są ujęte w ramach Europejskiej Polityki Sąsiedztwa. Jest ona ukierunkowana na kraje basenu Morza Śródziemnego i Europy Wschodniej. Analizowane również będą relacje z państwami obszarami przyległymi do tych regionów, a nieobjętymi EPS, z którymi wielowymiarowe relacje są ważne zarówno dla interesów UE, jak i jej poszczególnych państw członkowskich.					
Cel zajęć: Celem wykładu będzie omówienie działań zewnętrznych UE. Analizowana będzie głównie Europejska Polityka Sąsiedztwa w wymiarze wschodnim i południowym. Istotny nacisk zostanie położony na ukazanie, w jakim zakresie interesy UE kształtują jej działania międzynarodowe, i czy jest w stanie prowadzić, jako ugrupowanie integracyjne, spójną politykę zagraniczną. W dalszej kolejności istotne jest również określenie, w jakim stopniu działania zewnętrzne UE są komplementarne z interesami i celami polityki zagranicznej państw członkowskich oraz w jakim stopniu UE jest w stanie wpływać na stabilizację polityczną, gospodarczą i społeczną swojego bezpośredniego sąsiedztwa.					
Zamierzone efekty kształcenia:					

Wiedza:

Po zakończeniu kursu doktorant zna:

1. poglądy podstawowych ujęć teoretycznych nauki o stosunkach międzynarodowych w zakresie roli i znaczenia organizacji międzynarodowych, jako uczestnika stosunków międzynarodowych
2. miejsce i znaczenie UE w systemie międzynarodowym
3. czynniki warunkujące i realizujące relacje zewnętrzne UE
4. sąsiednie obszary geograficzne, które mają kluczowe znaczenia dla polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE
5. specyfikę działań międzynarodowych UE
6. proces formułowania określonych polityk przez UE
7. wpływ poszczególnych organów UE na kształt i kierunek jej relacji zewnętrznych
8. zakres zmian pozycji międzynarodowej WE/UE na przestrzeni realizacji procesów integracyjnych

Umiejętności:

Po zakończeniu kursu doktorant potrafi:

1. przeprowadzić samodzielną analizę skuteczności i efektywności działań międzynarodowych UE
2. interpretować dokumenty określające założenia programowe działań zewnętrznych UE
3. wykorzystać teorię stosunków międzynarodowych do określenia zakresu i zasięgu oddziaływań międzynarodowego ugrupowań integracyjnych
4. krytycznie ocenić możliwości samodzielnego prowadzenia relacji zagranicznych przez ugrupowanie integracyjne
5. krytycznie uzasadniać konieczność prowadzenia polityki zagranicznej przez UE
6. formułować wytyczne dla skutecznych działań politycznych dla ugrupowania integracyjnego

Inne kompetencje (postawy):

Po zakończeniu kursu student potrafi:

1. postrzegać konstruktywną rolę UE w relacjach międzynarodowych
2. wykazać zrozumienie dla roli odgrywanej w systemie międzynarodowym przez organizacje międzynarodowe
3. postrzegać stosunki międzynarodowe, jako obszar transgranicznych relacji społecznych, który jest kształtowany również przez innych aktorów, niż państwa

Sposób sprawdzenia osiągnięcia efektów zamierzonych:

1. Praca pisemna związana z tematem seminarium
2. Pisemny tekst końcowy sprawdzający podstawową wiedzę studenta w zakresie terminologii oraz wiadomości faktograficznych zdobytych na zajęciach

Szczegółowy opis przedmiotu (treści programowe):

1. Organizacja międzynarodowa, jako uczestnik stosunków międzynarodowych
2. Rola i pozycja międzynarodowa Unii Europejskiej
3. Ewolucja form relacji zewnętrznych WE/UE
4. Instytucje UE i ich rola w relacjach zewnętrznych
5. Europejska Polityka Sąsiedztwa (EPS) – cele i założenia
6. EPS – wymiar wschodni
7. Partnerstwo strategiczne UE – Rosja
8. Geneza Partnerstwa Eurośródziemnomorskiego (EMP)
9. EMP – założenia i struktury instytucjonalne
10. EMP – relacje w zakresie polityki i bezpieczeństwa
11. EMP – aspekty gospodarcze i finansowe
12. EMP – aspekty społeczne, kulturowe i humanitarne
13. UE a konflikt bliskowschodni
14. Relacje UE – Rada Współpracy Państw Zatoki (GCC)
15. Relacje UE - Turcja

Zalecana literatura:

ALIBONI R. (red.), *The Mediterranean. The Opportunities to Develop EU-GCC Relations*, Roma 2010.

ANTONENKO O., PINNICK K. (red.), *Russia and the European Union. Prospects for a New Relationship*, New York 2009.

BARCIK J., *Prawo Unii Europejskiej po Traktacie z Lizbony*, Warszawa 2011.

BARTKOWIAK Ł., *Stosunki zewnętrzne Unii Europejskiej*, Toruń 2008.

BISCOP S., *Euro-Mediterranean security. A Search for Partnership*, Ashgate: 2003.

BORKOWSKI P. J., *Polityczne teorie integracji międzynarodowej*, Warszawa 2007.

BORKOWSKI P. J., *Polityka sąsiedztwa Unii Europejskiej*, Warszawa 2009.

BROWN W., *The European Union and Africa. The Restructuring of North-South Relations*, Tauris: 2002.

European Neighbourhood Policy, http://ec.europa.eu/world/enp/index_en.htm

PISKORSKA P., *Wymiar wschodni polityki Unii Europejskiej*, Toruń 2008.

„Rocznik Strategiczny” (kolejne wydania)

WIADERNY-BIDZIŃSKA K., *Polityczna integracja Europy Zachodniej*, Toruń-Warszawa 2000.

ZAJĄC J., *Polityka Unii Europejskiej w regionie śródziemnomorskim*, Toruń 2004.

ZAJĄC J., *Role Unii Europejskiej w regionie Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu*, Warszawa 2010.

ZAJĄCZKOWSKI J., *Unia Europejska w stosunkach międzynarodowych. Wymiar polityczny*, Warszawa 2006.

ZIĘBA R., *Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej*, Warszawa 2007.